

OHJEISTUS HEVOSEN HYVINVOINTITARKASTUKSEN TEKEMISEEN 5/2022

Hevosen hyvinvointitarkastuksessa kiinnitetään huomiota ravihevosten hyvinvointiin ja huolenpitoon. Tarkastuksilla edistetään hevosten, ihmisten ja ravikilpailutapahtumien turvallisuutta yhdessä hevosten taustavoimien kanssa.

YLEISET KÄYTÄNNÖT

- Kilpailutuomaristo arpoo hyvinvointitarkastukseen jokaisesta maakuntaradalla järjestettävästä kilpailupäivästä viisi valjakkoa. Arvonnassa vältetään n. 2 kk sisällä tarkastuksessa olleita hevosia. Näin päästään tarkastamaan useampia valjakoita.
- Kilpailutuomaristo ilmoittaa tarkastettavat ponit ja hevoset sisäänkirjoitukseen ja tarkastukset suorittavalle henkilölle.
- Sisäänkirjoituksessa lähtöön osallistumisen varmistamisen yhteydessä toimihenkilö kertoo tarkastettavan valjakon edustajalle, että valjakko on arvottu hyvinvointitarkastukseen.
- Hyvinvointitarkastus suositellaan tehtäväksi hevosen talli- tai katospaikalla ennen kilpailusuoritusta joko ennen verryttelyajoa tai heti sen jälkeen.
- Hevosen edustajalta pyritään aina tiedustelemaan tarkastukselle parhaiten sopivaa ajankohtaa. Tarkastuskäynti pyritään ajoittamaan siten, ettei se häiritse valjakon valmistautumista kilpailuun.
- Hevonen tarkastetaan mahdollisuuksien mukaan valjastettuna, mutta aina ilman suoja.
- Jos hevonen vastustaa suun tutkimusta voimakkaasti, voidaan tutkimus suorittaa vasta kilpailusuorituksen jälkeen.

• **Tarkastuksen suorittaa yleensä valjakkotarkkailija, tarvittaessa mukanaan kilpailueläinlääkäri, eläinlääkärin avustaja tai varikkoalueenvalvoja.**

• **Mukaan tarvittavat työvälineet:**

- tarkastuslista
- mikrosirulukija
- puhtaat suojäsineet
- otsalamppu

HEVOSEN HYVINVOINTITARKASTUS

Hyvinvointitarkastus aloitetaan hevosen tunnistamisella. Ensimmäiseksi tarkastetaan, että hevosella on mukanaan passi ja hevoselta luetaan mikrosiru. Mikäli hevospassia ei ole saatavilla, hevonen tunnistetaan Heppa-järjestelmästä löytyvien tuntomerkkien perusteella. Passin puuttumisesta ilmoitetaan tuomaristolle.

Hevosen tunnistamisen jälkeen siirrytään hevosen tarkastukseen. Hevosen edustajalle kerrotaan, miten valjakot on arvottu hyvinvointitarkastukseen ja mitä tarkastuksessa pääpiirteittäin tapahtuu eli katsotaan hevosen suuhun, tarkistetaan jalat, kaviot ja hevosen yleiskunto sekä katsotaan varusteiden, valjaiden ja kilpakärryjen kunto. Varusteiden, valjaiden ja kilpakärryjen tulee olla Ravikilpailusääntöjen mukaisia.

Suun tutkimus

Hevosen tarkastaminen aloitetaan suun tutkimuksesta. Suun tutkimus tehdään aina ilman pään varusteita, jos mahdollista. Suun tutkimuksessa käytetään otsalamppua ja puhtaita kertakäyttökäsineitä. Jokaisen hevosen kohdalla vaihdetaan aina uudet kertakäyttökäsineet. Suuhun pääsee parhaiten katsomaan, kun ottaa ensin ylähuulesta kiinni, tämän jälkeen saa helpommin kielestä otteen. Kieli vedetään ensin toiselle sivulle, jolloin pystyy tarkastamaan suun toisen puolen suupielen, posken ja alaleukaluun harjanteen limakalvon. Sama toistetaan suun toiselle puolelle siirtämällä kieltä. Myös kitalaki ja kieli tarkastetaan mahdollisten vaurioiden varalta. Mikäli suussa on huomautettavaa, on hyvä pyytää myös hevosen edustajaa katsomaan löydöksiä. Löydökset kirjataan ylös Heppa-järjestelmään jatkoseurantaa varten.

Hevosen yleiskunto, jalat ja kaviot

Hevosen yleiskunto katsotaan läpi pääpiirteittäin. Tämä sisältää siisteyden, karvan laadun, yleisolemuksen ja lihavuuskunnon. Samalla katsotaan hevosen iho, onko jaloissa mahdollisesti lyöntijälkiä ja pyydetään hevosen edustajaa nostamaan kaikki kaviot yksitellen ja tarkistetaan kavioiden kunto. Kaikki mahdolliset huomiot kirjataan hyvinvointitarkastuslomakkeeseen. Kavioiden tarkastaminen on aina tärkeää, ja kavioiden kuntoon tulee kiinnittää erityisen tarkasti huomiota silloin kun hevonen kilpailee kengittä.

Varusteet

Hevosen varusteet tarkastetaan huolellisesti molemmin puolin. Varusteiden tulee olla siistit ja ehjät. Valjaista tarkastetaan erityisesti kaikki soljet ja liitoskohdat, myös häntäremmin tulee olla ehjä. Quick Hitch- valjaiden pikalukkokiinnitykset tarkastetaan. Lukkojen tulee olla ehjät ja toimivat. Ohjista tarkistetaan erityisesti soljet ja liitoskohdat, ompeleiden tulee olla ehjät.

Pään varusteisiin ja erikoisvarusteisiin kuten erilaisiin hevosta suoristaviin apuvälineisiin kiinnitetään erityistä huomiota. Kuolaimet ja kitarauta tulee tarkastaa, että ne ovat sääntöjen mukaiset, samoin mahdollinen kieliside. Hyvinvointitarkastuslomakkeeseen kirjataan, millainen kitarauta ja kuolain hevosella on käytössä. Varusteissa ei saa olla omia korjailuja, teippauksia tai nippusiteitä.

- Siistit koristeteipit ovat sallittuja.
- Kaikki huomiot merkitään huolellisesti hyvinvointitarkastuslomakkeeseen.

KILPAKÄRRYT

Kilpakärryjen tarkastus tehdään osana hyvinvointitarkastusta. Kilpakärryt tarkistetaan mieluiten niin, että ne eivät ole kiinnitettynä hevosen valjaisiin. Kilpakärryt voidaan tarkistaa tarvittaessa myös hevosen perässä, jos hevonen on jo ehditty valjastaa. Kilpakärryistä katsotaan merkki ja malli sekä kilpakärryt tarkastetaan käymällä kärryt päällisin puolin läpi. Kärryistä katsotaan liitoskohtien pulttien kireys ja kunto sekä aisojen kestävyys taivuttamalla voimakkaasti aisoja ylös ja alas sekä sivuttaissuunnassa. Jos kärryissä on apuaisat, katsotaan apuaisojen kiinnitys ja että kärryt ovat kaikilta osin turvalliset ja ehjät. Lisäksi tarkastetaan jalkaramppien kiinnitys, pinnasuojien ja renkaiden tulee olla ehjät, renkaiden tulee pyöriä esteettömästi ja renkaissa tulee olla riittävästi ilmaa. Penkin tulee olla ehjä ja penkin kiinnitys tarkistetaan heiluttamalla penkkiä. Penkkiraudan tulee olla oikein asennettu ja sen etäisyys penkistä saa olla enintään 60 mm. Renkaan ja haarukan välinen aukko saa olla leveydeltään enintään 60 mm ja korkeudeltaan enintään 200 mm. Pinnasuojien tulee olla Ravikilpailusääntöjen mukaisesti läpinäkyvät, jotta pintojen kunto voidaan tarkistaa päällisin puolin. Säännöt koskien varusteiden omia korjailuja koskee myös kilpakärryjä.

OHJASTAJA

Mikäli ohjastaja on hevosen luona, tarkastetaan ohjastajalta ajovitsan pituus ja turvaliivi sekä kypärän kiinnitys ja kunto. Ajovitsan sallittu pituus sääntöjen mukaan on 125 cm. Liian pitkä ajovitsa leikataan sääntöjen mukaiseksi. Kypärä tulee uusida, jos ohjastaja on pudonnut kärryiltä tai/ja joutunut tilanteeseen, jolloin kypärään on kohdistunut isku, tai kypärä on muutoin vaurioitunut. Kypärä tulee olla kiinnitettynä leukahihnalla. Monté- ja ponilähtöjen osalta tarkastus tehdään Ravikilpailusääntöjen mukaisesti.

TARKASTUSLISTA

- Hevospassi / tunnistus, mikrosiru
- Hevonen (yleisilme, suu, jalat, kaviot)
- Varusteet, valjaat ja suojat
- Suitset, kuolaimet ja kitarauta
- Erikoisvarusteet
- Kilpakärryt

ONGELMATILANTEET

Mikäli tarkastuksessa havaitaan huonokuntoinen tai kielletty varuste, pyydetään valmentajaa vaihtamaan hevoselle asianmukaiset varusteet. Mikäli valmentaja ei pyynnöstä huolimatta suostu varusteita vaihtamaan, otetaan kyseisestä varusteesta kuva ja otetaan yhteys tuomaristoon. Varusteiden tulee olla ensisijaisesti turvalliset. Valmentajaa voi tarvittaessa neuvoa, miten varusteiden ja kilpakärryjen kuntoa voi tarkkailla myös kotona.

Jos hevosessa tai sen suussa on poikkeavia huomioita, konsultoidaan kilpailueläinlääkärinä. Kavioiden poikkeamista lisäksi kengittäjä kutsutaan paikalle arvioimaan hevosen kilpailukuntoisuutta.

Ota aina kuvia poikkeamista, erityisesti jos et ole varma aiheuttaako poikkeava löydös turvallisuusriskin hevoselle. Näytä poikkeavat löydökset myös valmentajalle.

Hyvinvointitarkastus tehdään hyvässä hengessä yhdessä hevosen taustajoukkojen kanssa. Kilpailueläinlääkäriltä voi aina tarvittaessa kysyä neuvoja hevosen terveyteen ja hyvinvointiin liittyen.

TARKASTUKSEN JÄLKEEN

Hyvinvointitarkastuksen jälkeen **kilpailueläinlääkäri kirjaa** tarkastuksen ja mahdolliset löydökset Heppa-järjestelmään kohtaan Hyvinvointitarkastukset.

<ul style="list-style-type: none"> » Tulosten syöttö » Rangaistukset » Lääkeainetestit » Suurkilpailuraportti » Valvojaraportti » Laaturaportti » Kilpailueläinlääkäriraportti » Starttaavien tunnistheet » Starttihevost Suomessa » Starttihevost ulkomailla » Kilpailukieltohenkilöt » Varahevosjärjestykset » Heppa-tiedotteet <ul style="list-style-type: none"> » NÄYTTYLYT » ORILISENSSI » HENKILÖT » OMA TALLI » OMAT TEHTÄVÄT » TILASTOT	<p>☐ KILPAILUELÄINLÄÄKÄRI POISTANUT HEVOSEN</p> <p>☐ HEVOSELLA VERENVUOTOA</p> <p>☐ HEVOSELLA EPÄPUHDAS RAVI</p> <p>☐ HEVOSELTA POISTETTU TAI TODETTU KIELLETTY VARUSTE</p> <p>☐ HEVOSELLA TODETTU HARVINAINEN VARUSTE</p> <p>☐ HEVONEN SAIRASTUI/LOUKKAANTUI KILPAILUALUELLA</p> <p>☐ HEVONEN TARKASTETTU LÄHDÖN JÄLKEEN</p> <p>☐ HEVONEN TARKASTETTU ELÄINSUOJELULLISISTA SYISTÄ</p> <p>☐ ELÄINLÄÄKÄRIN TARKASTUS VAADITAAN ENNEN SEURAAVA KILPAILUA / ILMOITTAMISTA</p> <p>☐ HEVONEN KUOLLUT / LOPETETTU KILPAILUALUELLA</p> <p>☒ HYVINVOINTITARKISTUS</p> <p>☒ Hevonen ok, hienossa kunnossa ja kiiltävä karva.</p> <p>☒ Varusteet ok</p> <p>☒ Kärryt ok</p> <p>Muita huomioita</p> <p>☐ MUUT HAVAINNOT</p> <p>☒ TIEDOKSI</p> <p>Tiedoksi kommentti</p>
	<p>Hyvinvointitarkastus; ei huomioita, hevonen hienossa kunnossa ja kiiltävä karva.</p>

HIPPPOS

Ravitapahtumissa tehtävistä Hevosen hyvinvointitarkastuksista saat lisätietoa koulutusvideosta, jonka löydät klikkaamalla avaa linkki: CTRL + napsautus <https://youtu.be/4JYZf05Bgc8>

